

ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ

#130
RECEIVED SEP 14 1992

ч. 94 жовтень – грудень 1992

КОНФЕРЕНЦІЯ Українських Пластових Організацій

Австралія — Аргентина — Велика Британія — ЗСА — Канада — Німеччина

Польща - УКРАЇНА - Чехословаччина

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА

ОРЛИНИЙ КРУГ

'ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ' - журнал новацьких виховників.

Виходить квартално.

Ч. 94.

Жовтень - Грудень 1992.

Редагує колегія в складі: Денис Беднарський, Ігор Бушак, Наталка Вербовська, Орест Гаврилюк, Стаха Гойдиш, Оксана Заліпська, Надя Кулинич, Іван Нагірний, Віталій Окуневський, Теодосій Самотулка, Микола Ханас

(це місце для Тебе, Братчику/Сестричко!)

Відповідальний редактор - Сірий Орел Орест.

Рисунок на обгортці мистця М. Григорііва.

Відбито офсетом у Філядельфії. Наклад 300 прим.

Ціна поодинокого числа: 5.00 дол. Річна передплата: 15.00 дол.

Всі права застережені.

Copyright by Plast, Ukrainian Youth Organization, Inc.

Printed in U. S. A.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

Orest Hawryluk, M. D.
321 Linden Drive
Elkins Park, PA 19117
U. S. A.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ:

Denys Bednarsky
35 Marsac Pl.
Newark, NJ 07106
U. S. A.

ФУНДАТОРИ 'ВОГНЮ ОРЛИНОЇ РАДИ':

Родина і приятелі св.п.бр. Славка Кравса
Сірі Орли Людмила і Петро Дармограї
2ий Курінь УПС 'Ті, що Греблі Рвуть'
Великий Пл. Курінь 'Хмельниченки'
Крайова Пластова Старшина З. С. А.
20-ий Курінь УСП 'Лісові Мавки'
10-ий Курінь УПС 'Чорноморці'
Сіра Орлиця Стаха Гойдиш
Сірі Орли Орест і Аня Гаврилюки
101-ша РОВ 'Квітка Щастя', 1991
Сірий Орел Тарас Когут

Ватага Бурлаків
Пл. сен. В. і Д. Гойдиші
Загін 'Червона Калина'
Пластова Станиця Чікаго
28-ий К. УПС 'Верховинки'
Крайова Пл. Старшина Канада
3-ий Курінь УПС 'Лісові Чорти'
Пластова Станиця Нью-Йорк
Головна Пластова Булава
Пластова Станиця Торонто

ХТО ЧЕРГОВИЙ?

Вогонь Орлиної Ради

1

ДОРОГІ БРАТЧИКИ Й СЕСТРИЧКИ!

Чи тямите, як ми складали нашу юнацьку пробу? Виховник дав нам "індекс" на якому були виписані всі вимоги проби. Ми ходили з індексом до всіх членів комісії, які іспитували нас і підписували нам усі точки вимог, по одній. А коли ми вже мали цілий індекс заповнений підписами, які стверджували, що ми відповіли всім вимогам, - тоді віддали індекс зв'язковому, який подбав щоб нас іменували на вищій пластовий ступінь.

Недавно в одному місці заведено "індекси" до новацьких проб. Безумовно, зроблено це з наміром улегшити новацьким виховникам переводження новацьких проб. Добрий намір, але з недостатнім розумінням, що таке новацька проба. Бо проби в новацтві суттєво різняться від юнацьких, - не тільки у вимогах, але передусім у методиці їх підготування й переведення.

Новацька проба - це не іспит, який здають за день, два, чи тиждень. Новацька проба - це період у житті новачка/новачки, протягом якого вони на пластових зайняттях (сходинах, прогулянках, вогників і т.д.) і поза ними (новацька самодіяльність) переходять матеріал даної новацької проби. І коли дитина закінчила цю програму даної проби - тоді вона вже відповіла вимогам на ту пробу. Ніякого іспиту непотрібно. Правда, новацька проба закінчується новацьким змагом, що включає елементи пройденої програми. Той змаг, однак, не є іспитом і його ціллю не є перевірка знань дитини і від успіхів на змагу не залежатиме признання вищого ступеня. Радше - новацький змаг, на закінчення новацької проби, є кульмінаційним моментом, який служить для закріплення дитиною вже набутих знань і вмінь з обсягу даної проби. І байдуже, чи дитина на змагу здобула 100% можливих точок, чи їй не повезло і її успіхи не аж такі добрі. Гніздовий іменує її на вищій ступінь - не на підставі успіхів у змагу, а на підставі відбуття нею приписаної програми з матеріалом даної проби.

Ото ж бачимо, що в УПН немає місця на індекси, на іспити. Новацтво - не школа, а радісна довготривала гра, протягом якої дитина стає що раз ліпшою. Подбаймо, щоб такою веселою, незабутньою грою було новацтво для кожної нашої дитини!

Щиро вітаю Вас:

СКОБІ

Сержант Олександр Олександрович

ДОКУМЕНТИ НАШИХ ДНІВ

103-ТА РАДА ОРЛИНОГО ВОГНЮ (ВПОРЯДНИКІВ 84) В МЮНХЕНІ

ЗВІТ ІЗ РАДИ ОРЛИНОГО ВОГНЮ

1. Перша частина Ради Орлиного Вогню ч.103 (впорядників 84) відбулася в Мюнхені, Німеччина в днях 1-3 травня 1992 р.
2. Раду Орлиного Вогню зорганізували Орлиний Круг під проводом С.О. Л. Дармограй і Крайова Пластова Старшина в Німеччині під проводом пл.сен. М. Мялковської.
3. Провід Ради Орлиного Вогню:

Комендант
Бунчужний
Писар

С.О. Людмила Дармограй
ст.пл. Андрій Спех
пл. вірл. Марія Миронюк

Прелегенти:

пл.сен. Маруся Бочан
пл.сен. Маруся Заяць
ст.пл. Осип Спех
ст.пл. Степан Спех

ст.пл. Оксана Чорній
ст.пл. Таня Чорній
пл.сен. Оля Ткаченко

4. Учасники:

Чехо-Словаччина:

Людмила Гиряк
Олександр Немет

Ігор Довгович

Польща:

Анна Почтар
Дарія Хрін

Петро Баран
Дарій Туркевич

Німеччина:

Надія Волошин
Стефан Миринюк
Галина Залібська
Леся Миронюк
Мирося Зубенко
Надя Мялковська

Марія Миринюк
Юрко Керницький
Александр Бабяк
Роксоляна Удичко
Саня Франкевич
Андрій Спех

Франція:

Наталя Бержерон

5. Програма першої частини Ради Орлиного Вогню:

П'ятниця 1-го травня

- 9:30 Відкриття
- 10:00 Розповідь - С.О. Людмила
- 10:30 Новацький танок - О. Чорній
- 11:00 Пісня - О. Чорній
- 12:30 Обідова перерва
- 1:30 Майстрування - О. Ткаченко
- 3:30 Самодіяльна гра - С.О. Людмила
- 4:30 Гра та її значення - С.О. Людмила (гутірка), М. Бочан (практично)
- 5:30 Підготовка до здавання розповідей
- 6:30 Показові сходи - С.О. Людмила
- 7:15 Вечеря
- 8:00 Здавання розповідей - три групи
- 9:00 Закриття дня

Субота 2-го травня

- 9:00 Сходи роя - С.О. Людмила
- 9:30 Писання програмки сходи
- 11:00 Вогник - С.О. Людмила
- 11:45 Вмілості - Т. Чорній
- 12:30 Обідова перерва
- 1:30 Плянування - М. Заяць
- 2:00 Змаг - С. Спех
- 2:45 Прогулька - С. Спех
- 3:30 Новак у природі - О Спех
- 4:00 Писання програмки змагу
- 5:30 Основи виховання УПН - С.О. Людмила
- 6:15 Психічні і фізичні особливості дитини - С.О. Людмила
- 7:00 Вечеря
- 8:00 Орлина Ватра в домівці
- 9:00 Закриття дня

Неділя, 3-го травня

- 9:00 Чар новакування - С.О. Людмила
- 10:00 Богослуження
- 12:30 Обідова перерва
- 1:00 Проби - М. Заяць
- 1:45 Церемоніяли - С.О. Людмила
- 2:15 Правильник УПН - М. Заяць
- 3:00 Збірка гнізда - С.О. Людмила
- 3:45 Закриття Ради Орлиного Вогню

Завваги:

Рада Орлиного Вогню відбулася в Українському Домі біля церкви і у приміщеннях Українського Вільного Університету в Мюнхені. З огляду на короткий час тривання вишколу програма була дуже інтензивна.

Рівень учасників вишколу був дуже високий і тому можна було її зреалізувати.

II Частина (буде переведена по краях):

Для закінчення вишколу потрібно по краях перевести кінцеву частину Ради Орлиного Вогню:

В програмі:

Новацькі імпрези

Дисципліна

Точкування

Новацькі табори

1) Передтаборове підготвлення й порядок дня в таборі

2) Перший і останній дні табору

Книговедення і звітування

Історія УПН

Домівка

Суть і потреба виховування та роля і питоменності новацьких виховників

Завдання:

Написати плян 9 сходи до проби або вмілости (після вишколу)

Про потребу переведення другої частини вишколу і писання пляну, краї вже повідомлені.

Вдячна Крайовій Пластовій Старшині, особливо пл.сен. М. Мялковській, які взірцево виконали всі господарські потреби вишколу та підтримали учасників і провід, щоби вишкіл успішно відбувся. Дякую всім прелегентам за участь.

СКОБІ - Готуйсь!

С.О. Людмила

С.О. Людмила Дармограй
комендант

Мудрість Сірих Орлів

5

Сірий Орел Надя

ЧЕРГУВАННЯ Й КНИГОВЕДЕННЯ В ТАБОРІ.

Черговий рій дає стійку на браму зараз по молитві, тримає порядок в таборі /збирає сміття та звертає увагу всім, хто смітить/, допомагає в кухні /якщо треба/. Члени роя можуть брати участь у всіх зайняттях на терені табору. Братчик черговий може назначити ройового, щоб пильнував стійки що години, а також зміну під час їди /один новак їсть перший та йде змінити стійку на обід так, що стійковий кінчить з усіма/. Черговий припильнує, щоб всі зайняття відбувалися на час, пильнує тиші, пише денний звіт чергового, тобто що відбулося протягом дня.

Взір звіту чергового:

Дата, черговий, черговий рій, стан табору - булава та учасники, до табору прибули /хто та відкіля/, з табору вибули /хто та чому/, погода - рано, вполудне, та вечером /записувати кількома словами/, зміни в порядку дня та їх причини, хто відвідав табір, що нового збудовано в таборі, що цікавого сталося, інше. Підпис чергового та бунчужного.

Книговедення.

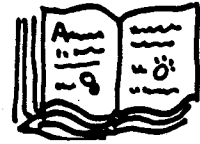
Треба закупити достатнє число зшитків, паперу машинового та кальку, кілька ручок та олівців, ручки до зазначування, шпанівки та клей або тасьму. Комендант потребує записника, в котрому має план табору, куди вписує програми вогників та прогулянок та всі інші справи. Бунчужний потребує кишенкового записника.

Писар: а/ зшиток або окремі картки на накази,
б/ течку на картотеку таборників,
в/ течку на прихідні письма та на копії писем вихідних,
г/ зшиток або готові друки на книгу чергового,
г/ великий зшиток чи альбом на хроніку.

Гніздовий потребує один зшиток, в котрий вписує за порядком всі зайняття гніздом. Якщо зшиток грубий, то від половини можна вписувати зайняття ігрового комплексу. В тому зшитку має бути поазбучний спис гнізда із зазначеними кімнатами, та списки поодиноких роїв. Звіт треба писати тільки з історичної гри.

Впорядник потребує два зшитки. В одному записує всі зайняття роєм, як вогники та прогулянки, чи гри, а в другому записує програму вмілости. Звіт треба писати тільки з вмілости.

ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТВУ?

ПРО ЦИФРИ І ЧИСЛА

Учитель запитав учня: «Скільки буде, якщо поділити 8 навпіл?» Учень відповів: «Це залежить від того, як ділити. Якщо ділити впоперек, то буде два нулі. Якщо ділити вздовж, то буде дві трійки».

А тепер спробуйте-но відповісти на таке питання: «Що ділив цей учень: цифру чи, може, число?» Здогадалися? Правильно, він ділив цифру — написання числа, а не саме число вісім. Цифр є всього десять: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0. Ними можна записати будь-яке число. Чисел є безмежна кількість, а записуємо ми їх з допомогою цих десяти цифр.

Шлях слова **цифра** до нас був таким: арабське слово **сіфр** потрапило в середні віки в латинську мову, а з неї в італійську. Тут воно вже вимовлялось як **ціфра**. Далі була німецька мова, в якій казали **ціфер**, а вже поляки, ми, росіяни і білоруси мають **цифру**.

А тепер увага: як думаєте, що означало в арабів слово **сіфр**? Те саме, що воно означає сьогодні в англійській мові, — «нуль», «пустота». Так що, виявляється, європейці запозичили в арабів лише слово, а значення в нього вклали своє.

Назви десяти цифр у всіх слов'ян дуже схожі, їх можна пізнати, коли говорить чех, поляк, болгарин, серб, українець, росіянин, білорус. А от назви великих чисел різняться помітно, бо з'являлися пізніше, і кожен народ виробляв свої найменування. Ми кажемо, наприклад, **двадцять п'ять**, а чехи **п'ять і двадцять**, ми кажемо **сорок**, а поляки — **чтердзесці** (чотири десятки).

Ви, може, знаєте про те, що раніше і наші предки казали **чотиридесят(е)**, а вже пізніше почали говорити **сорок**. Чотири десятки шкурок соболя або білки потрібно було для того, щоб пошити **сорок** — старовинний хутрянний одяг. Спочатку словом **сорок** рахували тільки шкурки, але поступово це слово зовсім витіснило довжелезне «чотиридесяте».

Коли ви чуєте **двадцять** (два десятки), **тридцять** (три десятки), **п'ятдесят**, **шістдесят**, **сімдесят**, **вісімдесят**, подумайте, мабуть: «Люди завжди рахували на десятки, бо починали рахувати колись дуже давно на пальцях, а пальців якраз «десяток».

А що ж тоді таке «за **тридев'ять** земель», «у **тридев'ятому** царстві»? А це означає, що колись люди рахували не лише на десятки. Ми вже зустрілися з рахунком на **сорóки**, а тепер з рахунком на «90». А ще є рахунок на **дюжини**, на **пари**.

Слово **дюжина** — латинське, означає воно 12, рахували на дюжини дрібні предмети: гудзики, яйця, білизну та інше.

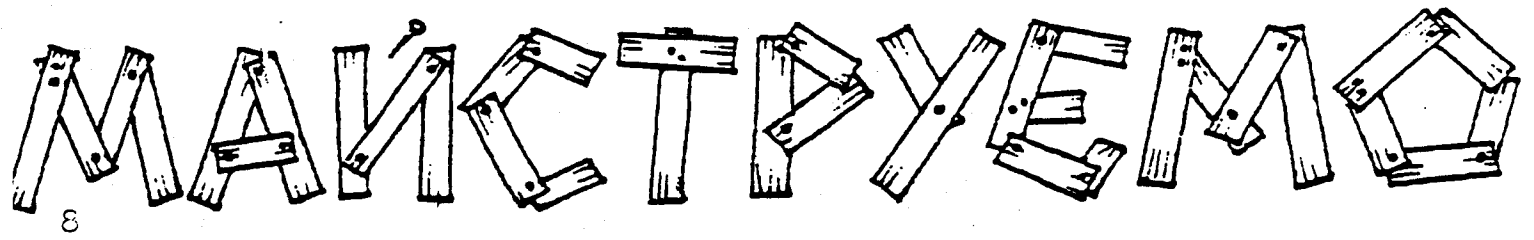
Пара — теж латинське слово. **Пар** означало «рівний, однаковий». У нас воно означає «два» і вживається, коли рахують так звані парні, тобто рівні, однакові предмети: рукавички, панчохи, взуття, сережки, погони тощо.

У слові **тисяча** заховалося два дуже давніх слова, які сучасною нам мовою можна «перекласти» так: «це товста сотня» або «це велике сто».

Слово **мільйон** має свою окрему історію. Венеціанський купець Марко Поло повернувся додому після мандрів, які тривали 24 роки. Це було сімсот років тому, тоді усі подорожі були такими довгими. Марко Поло побував у Китаї, його там найбільше вразили багатства монгольського хана Хадилая. Щоб описати це багатство, Марко Поло до італійського слова **мілле** — «тисяча» додавав суфікс **-оне**. Цей суфікс схожий за значенням на наш суфікс **-ище**. І виходило у нього **мілліоне** — «величезна тисяча», «тисячище». Так народилося слово **мільйон**, яким згодом почали називати число «тисяча тисяч». Вперше це зробив у математиці друг геніального художника й винахідника Леонардо да Вінчі, якого звали Лука Пачолі.

А тепер повернемося назад до купця й мандрівника Марко Поло. Ніхто не вірив його розповідям, усі глузували з нього, дражнили «мессер Марко Мільйон». Зберігся документ, в якому так і написано: «благородний пан Марко Поло Мільйон». Коли пізніше в Китаї побували інші європейці, то виявилось, що Марко Поло розповідав про цю країну чисту правду.

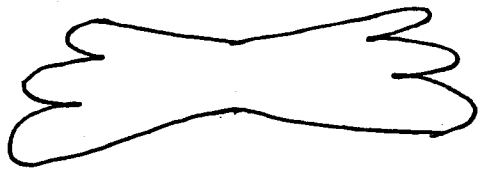
До нас слово **мільйон** потрапило значно пізніше, років двісті п'ятдесят тому, прийшовши через німецьку або французьку мову.

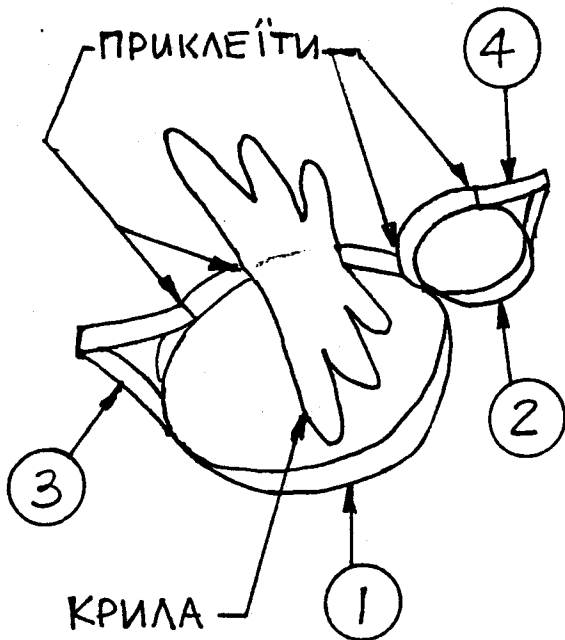
8

ПТАШКА НА ЯЛИНКУ (З ПАПЕРУ)

КРИЛА

(4) РІЗНОЇ ДОВЖИНИ
ПАСОЧКИ ПАПЕРУ

- ① ТУЛУБ
- ② ГОЛОВА
- ③ ХВОСТИК
- ④ ДЗЬОБИК

ЗІГНУТИ І ПРИКЛЕЇТИ
ЯК НА РИСУНКУ

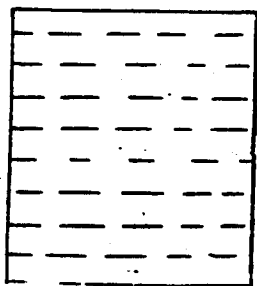

СИЛЬЦЕ З НИТКИ

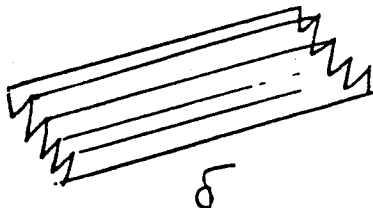
ПТАШКА НА ЯЛИНЦІ

ПТАШКА З ПАПЕРУ

КРИЛА

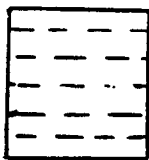

а

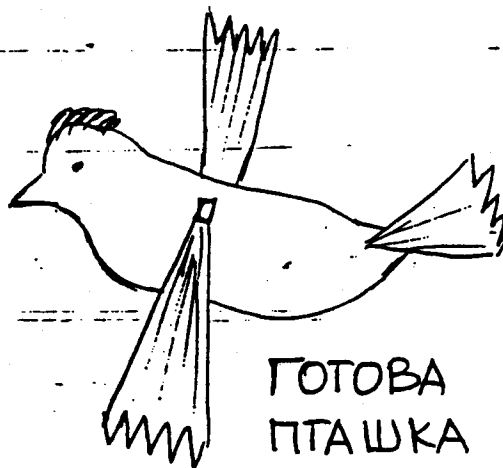
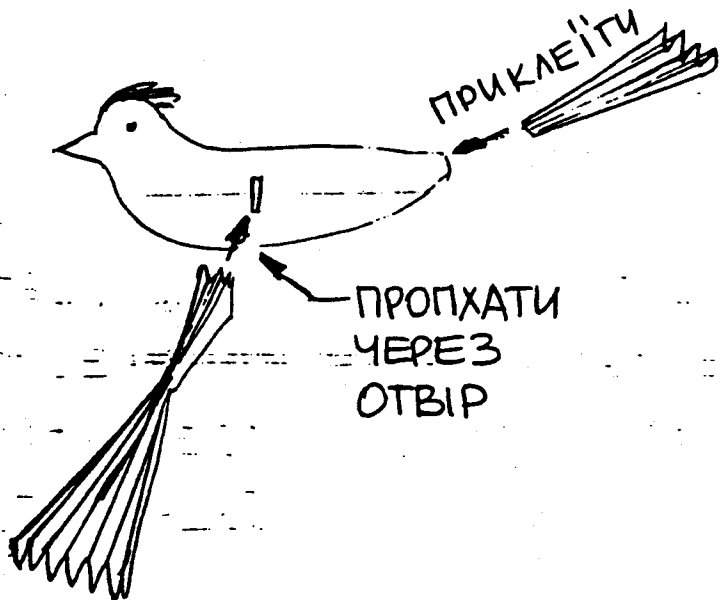
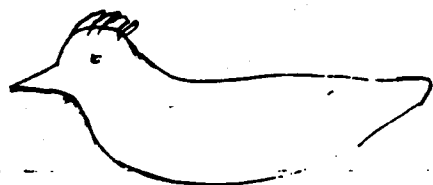

б

ХВОСТИК

ВИТЯТИ ПТАШКУ З ПАПЕРУ

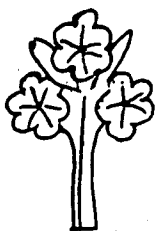
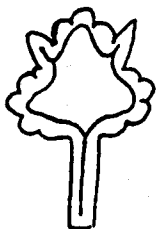
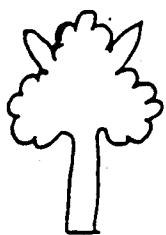

ГОТОВА ПТАШКА

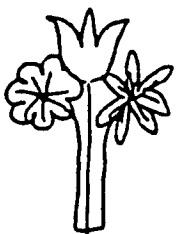
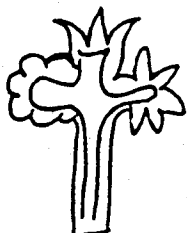
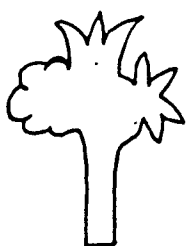
ТОТЕМ РОЯ І ГНІЗДА З НАЗВОЮ КВІТІВ

10

РІЙ

ГНІЗДО

ЗРОБИТИ
ОБРИСИ КВІТІВ ЯК ОПИСАНО
НА СТОРОНІ Ч. 50

ПАСОЧОК З ПРИЗВИЩЕМ

ВУЗЛИ ЗА ДОБРІ ВЧИНКИ

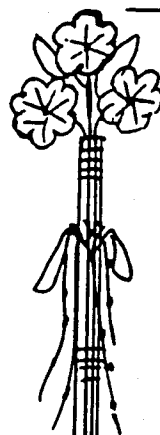
ПРҮТИКИ З БІЧНИМИ
ГІЛКАМИ

ЗВ'ЯЗАТИ ПРҮТИКИ РАЗОМ,
ЩОБ ЯК ВИСОХНУТЬ БУЛИ
РІВНІ

ШУКАЮЧИ ЗА ПРҮТИКАМИ В ЛІСІ, ВИТИНАТИ ЇХ
ТАМ ДЕ Є ЗГУЩЕННЯ В КУЩІ. ПРОРІДИВШИ, ДАЄМО
ЗМОГУ ІНШИМ РОСТИ СВОБІДНІШЕ.

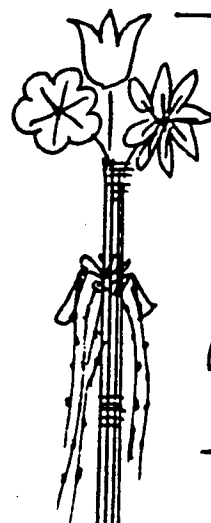
НЕ НИЩИТИ ПРИРОДИ!

РОЙОВИЙ
ТОТЕМ

48 ІНЧІВ

ГНІЗДОВИЙ
ТОТЕМ

60 ІНЧІВ

Діти ¹¹ Співають

МАРШ НОВАКІВ

Звасо

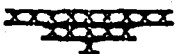
Слова: В. С. Левцького
Мель: Д. П.

сон-це яс-не з не-ба ся-є і зе
ле-ний ліс шумить Гей, го-
туїсь но-ва-че зва-ний, Гей, го-туїсь бі
да не спить, Гей, го-туїсь но-ва-че
зва-ний, Гей, го-туїсь бі-да не спить.

1. Ясне сонце з неба сяє
І зелений ліс шумить
Гей, готуйся новаче зваий,
Гей, готуйся, біда не спить!
2. Там у лісі виїї крилатий
Схопив бранку молоду
Гей, готуйся визволити
Україну з полону!

3. Вірний Богу І Батьківщині
Пластовий мануї закон
Гей, готуйся все від нині
На завзятий бії із злом!

Ой, там при долині.

Звільна

Пісня УСС.

Ой там при до-ли-ні гра-на-та-ми зри-ти, ле-жить не від ни-ні сі-чо-вик у-би-тий.

2. Не заплаче мати та над головою,
не посадить моти на могилу твою.
3. Не викує, брате, літ твоїх задулі,
закує з гармати ворожач кулі.
4. Одні рано в ранці вітри заголосять,
вовки сіроманці кістки порозносять.
5. І кров по долині накриє мурава,
та слава не згине, стрілецька слава.

Ой впав стрілець.

Поволі

здерж.

М. Г.

Ой впав стрі-лець у край зру-ба, ко-ло зло-ма-но-го ду-ба і не вста-не вже і не вста-не вже.

Ишов до бо-ю по пів-но-чі, смерть за-кри-ла йо-му о-чі від трьох куль на все від трьох куль на все.

2. І хтож йому заспіває,
і хто його поховає?
хиба вітер, сніг. (2)
Ой за тебе, рідний краю,
наші стрільці умірають
і він теж поліг. (2)

Гірняк на Поділлі.

Звільна

І. В. гарм. М. Г.

Ту-ман, ту-ман до-ли-на-ми! Тя-жко жи-ти за го-ра-ми гір-ня-ко-ві на чу-жи-ні

не в ді-бро-ві, по-ло-ни-ні. Сон-це грі-є, ві-тер ві-є, гір-ня-ко-ві сер-це млі-є,

не в ді-бро-ві

ту-жить, пла-че, за го-ра-ми, що не зжився з до-ли-на-ми.

ОЙ ХТО, ХТО МИКОЛАЯ ЛЮБИТЬ

Мелодійно, піднесено

Ой хто, хто Микола_я любить, ой хто, хто Микола_ю служить.

тому, Святий Миколай, на всякий час помагай. Мико_ ла_ ю!

Ой хто, хто Миколая любить,
Ой хто, хто Миколаю служить,—
Тому, святий Миколай,
На всякий час помагай. | (Дівці)
Миколаю!

Ой глянь, глянь на Україну рідну,
Ой глянь, глянь на змучену, бідну.
Ми тебе, всі люди, молим:
Преси в Бога ти їй долі,
Миколаю!

Ой проси долі для України,
Ой нехай встане із руїни.
Доля й щастя най витає,
В славі й волі хай засяє,
Миколаю!

Ігровий Куток

ЖМУРКИ

Жмурки, це є лапанка, при котрій ловлячий має зав'язані очі. Втікачі (8 - 16) накликають його, смикають за одіж. Перед перешкодами остерігають його окликом: "Обережно!" Ця гра надається найліпше до замкненого простору, кімнати, подвір'я. Зловлений утікач стає ловлячим.

ПЕТРЕ, ДЕ ТИ?

Грачі (25 - 30) творять круг, тримаючися за руки, лицем до середини. Двох, з добре зав'язаними очима, ходять у замкненім крузі. Один з них є пан, а другий слуга. Пан шукає слуги і кличе: "Петре, де ти?" Діставши відповідь: "Я тут!" спішить у напрямі голосу. Але слуга, відозвавшись, змінє місце, щоб змити пана. Коли один другого зловить, стають у круг, а гру зачинає двох слідуєчих. У великому крузі треба визначити на одного пана двох слуг. Ті, що творять круг, повинні заховуватися як найспокійніше, щоб пан і слуга могли навіть шелест кроків для себе використати. Якщо ловлячі зближаються надто до стоячих у крузі, то ті кличуть: "Обережно!"

ДЕРКАЧ

На цілком рівній площі вбивають у землю пал'я. На нього засиляють два шнури, але так, щоб силька могла навколо обертатися. Двох грачів з зав'язаними очима беруть за кінці шнурів. Один утікає, другий ловить. Утікач дає від часу до часу тарахкавкою знати, чи далеко знаходиться. Якщо ловлячий зловить його, приходить черга на слідуєчу пару грачів.

ПТАШНИК

Один грач є пташником, інший купцем, а всі прочі грачі (10 - 20) пташами. Пташник дає кожному птахові назву, або птахи вибирають її собі самі: орел, когут, ластівка, дудок і т.ін. Двох птахів з таким самим іменем не може бути. Купець, що стоїть подальше, не чує того.

Птахи стають рядом на місці, званім "кліткою", а за 25 кроків від них знаходиться "дім" купця. Купець приходить до пташника, що стоїть за 10 кроків перед своєю кліткою і питає: "-Маєш сойку? -Ні! -Гуску? -Гуску? Ні! -А когута маєш? -Маю, коштує дві гривні. Когутику, вилітай, до дому вертай!" Коли пташник каже "маю", то когут уже біжить чим скорше до дому купця, визначеного каменем або жердкою, доторкається його рукою і вертається бігом до клітки пташника. Купець тимчасом платить жадану ціну: Стільки разів б'є пташника легко по руці, скільки гривень зажадав, однак ніколи більше як 10 і доганяє птаха. Якщо його дожене й ударить раз, то птах належить до нього, в противнім разі вертається птах до пташника і дістає іншу назву. Купець мусить також доторкнутися перше свого дому, заки може дальше за птахом бігти, коли той, доторкнувши дому купця, вертається до клітки. Вилупить купець усіх птахів, то гра скінчилася.

КІТ ТА МИШ

Грачі (12 - 50) стають кругом звернені лицем до середини і беруться за руки. Двох лишається осібно. Один з них кіт, має зловити другого; миш утікає, просмикнувшись поміж тими, що творять круг. Поставити можна слідуєчі правила:

1/ Кіт і миш мають всюди вільний просмик, а тоді кіт мусить свою добичу зловити і затримати.

2/ Миш може всюди без перешкоди вбігати і вибігати, а котові перешкаджають грачі в пробізі, спускаючи руки о половину до землі. Миш є зловлена, якщо дістане один легкий удар рукою.

3/ Миші вільно всюди перебігати, а для kota залишений є один або два проходи в крузі, назначені хустиною, яку тримають два сусідні грачі. В інших місцях знижають для пробігаючого kota руки, щоб утруднити йому лови. Миш ловиться трьома ударами.

Відбігати від круга не вільно. Якщо миш зловлена, або якщо кіт не може її дігнати, продовжує гру двох інших грачів.

Для відміни можна взяти дві миші а одного kota, що ловить одним ударом. Беручи двох котів а одну миш, заряджуємо, що миш може вириватися. Треба її зловити і притримати. У великому крузі можуть ловитися дві або три пари. Кожний кіт гонить лише за одною і тою самою мишкою. Миші мусять мати якусь відзнаку, щоб їх легко спостерегти. Також і круг з грачів можна різно уставиити. Грачі тримаються за руки, можуть кружляти (співаючи) вліво або вправо. Замість одного великого круга ліпше є уставиити менший і більший круг, один усередині другого, або вісімку.

Грачі можуть уставиитися в ряді з відступом так, як до свобідних вправ, тобто на відстань рамен у рядах і лавах. Лави беруться за руки, а котові і миші не вільно просмикатись попід руки, лише мають бігти здовж вільних уличок. Котові не вільно також ударяти понад ряд. Якщо миші загрожує велика небезпека, то провідник командує: "Ліворуч!", грачі опускають руки, роблять зворот і в мить беруться знову за руки. Через це творяться вулички в зовсім іншому напрямі.

ЯСТРУБ ТА КВОЧКА

На цілком рівному гриші уставляються 8 - 12 грачів у ряд, тобто один за другим і кладуть руки на рамена попередних або тримаються їх за боки. Той, що стоїть на самому чолі ряду, є квочкою, котра боронить стоячі за нею курчата перед яструбом. Грач, що є яструбом, стає лицем до квочки і старається напасти то з лівого то з правого боку на курята. Але квочка, що сама є ненарушима, заставляє руками свою громадку і силкується відгадати наміри ворога, щоб відповідним зворотом його задержати. Курята виконують як найшвидше ті самі звороти, що квочка, тримаючися все сильно разом. Зловить яструб куря за крило, тобто за руку, то виступає воно з ряду, а гра йде далше. Може бути таке правило, що всі курята, які знаходяться за зловленим, відступають на бік, яко добича яструба. Гра кінчиться, коли яструб виловить усі курята. Найвигіднішим однак є правило, що перше схоплене куря стає яструбом, а бувший яструб квочкою і розпочинається нова гра.

ПОСЛІДНЯ ПАРА

Число учасників мусить бути непаристе (13 - 31). Всі стають парами, одні за другими. Хто не має пари, стає яко ловлячий на переді, плечима до першої пари, плеще в долоні і кличе: "Раз, два три!" Ті, що стоять у першій парі; обертаються і біжать на той знак, один по правій, а другий по лівій стороні пар, щоб за останньою парою стати і злучитися. Ловлячому не вільно оглядатися ані дивитися боком. Щойно по його словах, коли пара зачинає бігти попри другі пари, він гонить за утікаючими і має котрого будь зловити, заки злучаться руками в пару. Якщо це йому вдасться, стає зі зловленим яко послідня пара на кінці, а той, що лишився, стає ловлячим; якщо не вдасться, мусить далше пробувати щастя. Замість пар можна уставити чвірки. Двійки біжуть боками, щоб злучитися на заді в чвірку. Ударить ловець одного з чотирьох, як довго ціла чвірка не є злучена, то стає на місце вдареного, а той мусить ловити.

ТРЕТЯК

Грачі, котрих число мусить бути паристе (12 - 30), уставляються в круг парами. Пари віддалені від себе о 2 - 4 кроки. Грачі, що належать до пари, стоять один за другим. Одна двійка лишається на боці, щоб зачати гру і складається з ловлячого й утікача.

Втікач утікає й уставляється перед котрись двійку так, що трьох грачів знаходиться тепер один за другим. Той, що в двійці стояв на заді і був передтим другим, став тепер третім і мусить утікати. Тікає далше і стає перед якусь двійку. Тут діється те ж, що в попередній двійці. Другий ззаду стає третім і, яко третяк, пускається тікати, щоб знову швидко стати перед одну з пар. Втікачі міняються що хвили, а ловлячий бігає так довго, доки йому не вдасться вдарити раз долонею третього під час зміни місця або тоді, коли той задля неуваги стоїть ще на місці. Вдаривши третього, займає ловлячий місце перед котроюсь парою, а вдарений утікач стає новим ловлячим. Гра ведеться далі, все на підставі правила, що кожний третій має тікати.

Самодіяльна ¹⁷ Гра

МАГІЧНІ СТІНОПИСИ

Одного вечора батько Івасика, вертаючися з праці, приніс під пахою чудернацький пакунок.

-Це- каже батько -декорації до твоєї спальні, Івасику. Принагідно розвішу їх.

-Чи я можу зараз побачити ці декорації?- спитав Івась.

-Ні- каже батько -ти побачиш потім, як я розвішу.

Слідуючого дня батько забрався до розвішування декорацій. Скінчивши, покликав Івасика до його кімнати. Івасик не міг пізнати своєї кімнати. Все було удекороване, а одна стіна представляла ліс з різними звірятами, які визирали з-поза дерев.

-Який чудовий вид! Ось тут тигр, а там слон, далше лев, жирафа і моя улюблена зебра.

Цієї самої ночі Івасик пробудився і побачив, як місяць освічував стежку, яка провадила в ліс.

-Цікаво, куди ця стежка веде?- подумав собі Івась.

Він зіскочив з ліжка і пішов прямо стежкою. Кругом бачив багато дерев. Мандруючи, заблуdiv. Втоmlений, присів на травичці між квітами та роздумував, що йому далше робити.

-Го, го!- почув Івасик.

-Що за мара?- спитав він.

Він розлянувся і побачив здоровенного тигра, який був подібний до тигра на його стіні.

-Я заблукав, чи можеш допомгти мені віднайти моє ліжко?- просив.

-Мені прикро, але я не знаю, де твоє ліжко. Однак я поможу тобі пошукати- сказав тигр.

Ходили вони по лісі, розглядались, але ліжка на найшли. Івасик перемучений приляг під деревом, щоб відпочати. Він побачив зебру, що паслася при ньому.

-Чи ти не бачила могого ліжка?- питає Івасик.

-Що є ліжко?- каже зебра.

-Ліжко, це така річ, що на ній спиться,- пояснив Івась.

-Я не сплю на ліжку- каже зебра -але заведу тебе до лева, він мудрий і мабуть буде знати про твоє ліжко.

Пішли до лева.

-Леве, чи не міг би ти допомогти пошукати мого ліжка?

Лев задумався.

-В лісі немає ліжок. Поговори однак з жирафою, вона має довгу шию та бачить багато речей. Сідай на мої плечі та тримайся моєї гриви; я тебе понесу до жирафи- сказав лев.

-Жирафо, а може ти бачила моє ліжко?- спитав Івасик.

-Ні- відповіла жирафа. Але я знаюся з мавпами, які перескакують з дерева на дерево. Ходім, попитаймо їх.

Мавпи всі разом заверещали:

-Ні! Ні! Ні! Ми не бачили твого ліжка.

Одна з них гукнула:

-Ходи, гойдайся з нами!

-Ну, я не певний, чи я можу так високо бавитися з вами- сказав Івась.

-Напевно ти можеш, хтонебудь може, ми тебе навчимо- засміялися мавпи.

За якийсь час Івасик втомився і сів на галузі відпочивати. На близькій гілці він побачив паугу.

-Я шукаю свого ліжка,- сказав він. -Чи ти не бачила його?

-Ні,- відповіла пауга -але спи тут зі мною на гілці.

-Хлопці на сплять на дереві,- відповів Івась. -Вони сплять у ліжках.

-Ну, полетімо до річки; там нам допоможе гіпопотам- сказала пауга.

-Але я не вмю літати- сказав Івась.

-Не журись, я тебе попроваджу- сказала пауга.

Гіпопотам спав коло річки.

-Перепрошую тебе,- несміливо запитав Івась, -чи ти десь не бачив мого ліжка?

-Ні, я сплю у річці,- відповів гіпопотам. -Але сідай на мою спину, переплинемо на дугий беріг ріки.

На другому боці річки Івась зустрів велику черепаху.

-Не думаю, що ти будеш знати, де моє ліжко,- каже.

-Тут ліжка нема, цього я певна, бо живу тут уже понад триста літ. Але сідай на мою спину, я перенесу тебе через оцей горбок,- сказала черепаха. Вона поволі виповзла на вершок горбка, а тоді піднесла ноги і скоро спустилася в долину.

-Як це приємно,- зрадів Івась.

Під горбком стояв слон.

-Може ти знаєш, де моє ліжко?- зажурено спитав Івась.

-Певно, що знаю,- відповів слон. Таких важних речей слоні ніколи не забувають.

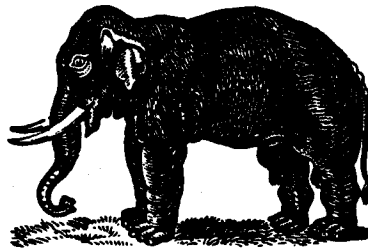
Уважно, поволі слон підніс Івасика своєю трубою і заколивав до сну. Івасик навіть не помітив, коли найшовсь у своєму ліжечку.

Ранком Івась розповів своїй мамі про всіх звірят та всі свої пригоди цієї ночі. Мам лиш усміхнулася та запитала:

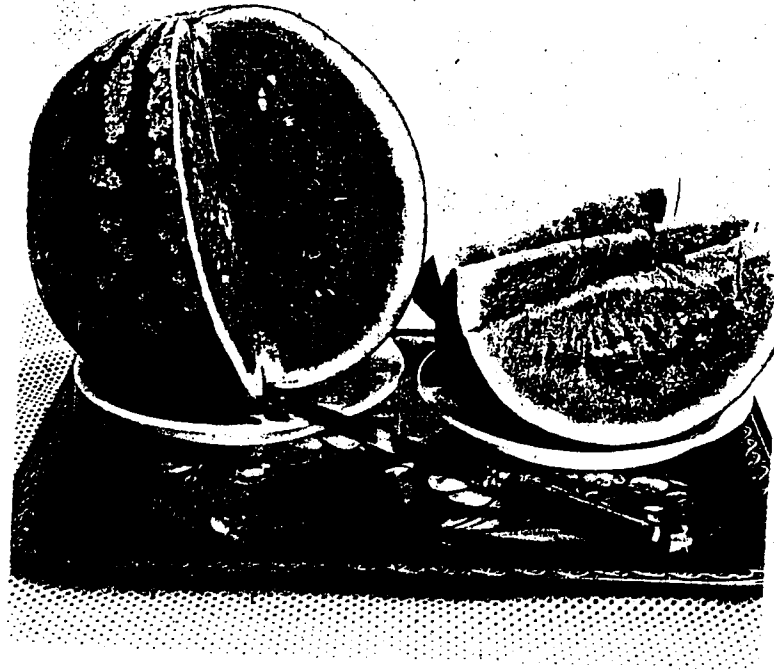
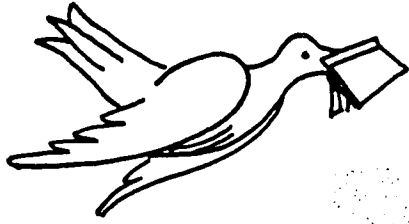
-А може тобі це все снилося?

-Ні, мамо, це не був сон,- рішучо відказав Івась.-

З чужого переклав: п. Роман Мариняк.

ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА

**«ХОДИТЬ ГАРБУЗ ПО ГОРОДУ,
ПИТАЄТЬСЯ СВОГО РОДУ...»**

Уявляєте? Важкий, великий, неповороткий гарбуз, перекочуючись, ходить по городу і шукає свою родину!

Отак і вчені ходили і їздили по світу, поки позби-

рали усіх родичів гарбузових. А попоїздити довелося багато, бо родина гарбузів розкотилася по всьому світу: є гарбузи і в Африці, і в Америці, і в Індії.

Які ж вони різні! Є серед них рослини, схожі на траву, є й кущі, а є навіть невеликі дерева!

Наші гарбузи належать до ліан — вони не можуть самі піднятися вгору, тому мусять за щось чіплятися: часом вони плетуться по тинах, а то чіпляються за соняшники, іноді навіть пнуться на дерево, якщо дерево є поблизу. Та найчастіше вони просто розлягаються на землі.

Гарбузи живуть серед людей з давніх-давен. Вони були для людей і їжею, і посудом, і «складом» для зерна. Серед родини гарбузів є не лише такі, до яких ми звикли, — круглі або довгасті. Є й схожі на грушу, і на пляшку, і на змію, і на яйце.

Живе в Новій Зеландії стародавній народ маорі. У легендах цього народу розповідається, що ті гарбузи, з яких маорі роблять посуд, їм дав сам бог Тана. Тому до гарбузів там люди ставляться з великою пошаною; день, коли гарбузи садять, у маорі — святковий, вони співають і танцюють, прославляючи бога Тана і його подарунок.

— Дивно, правда? Якийсь гарбуз — і раптом свято! А спробуйте уявити собі таке: з вашого дому раптом зник увесь посуд. Можна жити в такому домі? Ні. От тому ці люди так шанували гарбузи. Вони не вміли робити посуд з глини, не знали металів, тому гарбузи й були для них єдиним «матеріалом». Тільки ці їхні гарбузи мають значно товстішу шкіру, ніж наші.

— А ви знаєте, що я, Гарбуз, — ягода?
— Як це — ягода?

— А так! Ботаніки вважають, що гарбузи — ягоди.
— Нічого собі «ягідка»! Деякі з «ягідок» важать сто кілограмів!

А тепер подивимося на назву «ягідки». З назвою вийшла кумедна історія. У персів було слово **харбуза**, у половців — **харбуз**, **карбуз**, у кримських татар — **карпуз**, у слов'ян — **карпуз**, **арбуз**, **гарбуз**.

А тепер подивимось, що називають цими словами різні народи.

Перси словом **харбуза** називають диню.

Росіяни словом **арбуз** називають кавун.

Болгари і серби словом **карпуз** звать гарбуз.

Українці й білоруси **гарбузом** звать гарбуз (друге ім'я гарбуза у нас — **кабак**).

— **Кабак** — це **кабачки**?

— Ні, **кабак** — це гарбуз, **кабачки** — це молодші брати гарбузів. Вони теж давно живуть серед людей. У печерах Мексика, наприклад, знайдені рештки кабачків, яким п'ять тисяч років.

— А назва? Звідки вона?

— **Кабачок** утворене від **кабак**, а це татарське слово, яке означає «пляшка з гарбуза».

А якби ми запитали у нашого шановного Гарбуза, що у персів означає слово **харбуза**, він би не зізнався. Це образлива назва, тільки ніхто про це не знає — і ви нікому не кажіть, Добре?

Так от, слово **харбуза** у персів складається з двох слів, які: **перекладаються** так: «ослячий огірок», «огірок завбільшки з осла». Хоч Гарбуз і ображається, але це ж правда: і гарбузи, і кавуни, і дині — усе це величезні огірки, «огірки з осла завбільшки».

«РОСТІТЬ, РОСТІТЬ, ОГІРОЧКИ, В ЧОТИРИ ЛИСТОЧКИ»

Це слова з народної пісні. Нема в наших піснях ні баклажанів, ні помідорів, ні редиски, ні кабачків. Можна подумати, що огірки не чужинці, раз вони навіть у піснях наших оспівані. То які ж вони — свої чи чужі?

Вони — чужинці, земляки баклажанів. Огірки були завезені в Європу з Індії, де їх вирощують уже понад три тисячі років. Огірки у нас настільки узвичаїлися, що ніхто їх не вважає ні ласощами, ні екзотикою. Просто одні їх люблять більше, інші — менше, інші зовсім не люблять. А от римський імператор Тіберій вимагав цілий рік подавати йому на обід свіжі огірки. А де було їх взяти взимку, коли теплиць ще не винайшли? Доводилося його слугам вдаватися до всіляких хитрощів. Так, вони ставили скриньки з розсадою на колеса і повертали їх за сонцем. На розсаду цілий день лилося сонячне тепло, вона швидко росла. А далі бідним слугам допомагала тепла італійська земля, нагріта сонцем, — огірки росли.

А ви бачили стиглі огірки? Вони такі великі, товсті, з твердою темно-коричневою шкіркою (з них красиві корови виходять, якщо з сірників зробити ноги, роги і хвіст). Це огірки, які спеціально залишають на грядці, — на той рік на насіння.

— Значить, те, що ми їмо, є незрілим, зеленим овочем?

— Так, навіть назва їхня про це говорить. Греки називали огірок — агурос, а це слово утворене від аорос — «незрілий». Від грецького слова агурос пішло слов'янське огур, з якого українці зробили огірок, а росіяни огур-ець.

Хоч як повільно рухається огіркове огудиння, та потиху-помалу огірки розповзлися по світу. Серед цієї великої родини є й малесенькі ніжинські огірочки, і велетенські індійські огірки, кожен з яких може важити до 5 кілограмів і досягати метрової довжини. Оце так огір-ище!

РОЗГАДАЙТЕ

23

Без рук, буз ніг, на животі повзе, ще й інших везе. (Човен)

Не птиця, а літає, не жук, а гуде. (Літак)

Відгадайте назви книжок:

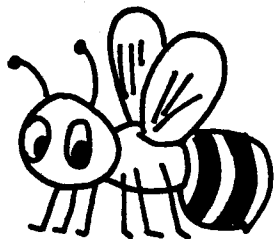
Слава не поляже,
Не поляже, а розкаже,
Що діялось в світі,
Чия правда, чия кривда
І чи ми діти!

Як Павлусь пішов відважно
За сестрою в Крим,
Прочитайте всі уважно,
Поведу я вас за ним!

Розкажу вам дуже радо,
Я, Микита, хитрий лис,
Як то звірів вся громада
В лісі раз жила колись.

Я, Маруся, помагала
Козакам у вільний час,
А Марко Вовчок списала
Цю історію для вас!

Леся Храплива-Щур

ПРИКАЗКИ

Вилізло шило з мішка.

Ж Ж Ж

Голодний, як собака.

Ж Ж Ж

Других людей радься, а свій розум май.

Ж Ж Ж

Зваривши кашу, не жалуй масла.

Ж Ж Ж

Ідеш на день, а хліба бери на тиждень.

Ж Ж Ж

Лівою ногою встав з ліжка.

ВІСТІ ЗІ З.С.А.

Звіт Крайового Діловода Новацького Вишколу за час від 6. жовтня 1991р. до 13. червня 1992р.

1. У звіттовому часі надано ступінь Новацького/-ої Впорядника/-ці наступним виховникам:

23.X.91	сес. Христі Марків	сес. Тані Карпинич
29.II.92	сес. Наді Данилів сес. Ладі Смик сес. Оксані Саєвич сес. Соні Данилюк сес. Андрєї Матвіїшин	сес. Адріані Маррісі сес. Тані Ричардсон сес. Іванні Гаєцькій сес. Дарці Ганкевич сес. Ромі Климкович
28.III.92	бр. Адріанові Кузичові	
16.V.92	бр. Колі Савицькому	сес. Уляні Легедзі
13.VI.92	бр. Петрові Фільові	сес. Харні Петріні

2. Відбулися дві перші частини Вишколу на Ступінь Гніздового/-ої на Союзівці в часі Орликіяди та в Чикаго 7-8-го березня 1992р. Організатором була пл.сен. Людмила Дармограй, Голова Орлиного Круга, бунчужний (перша частина); ст.пл. Аскольд Винників, писар: ст.пл. Христя Санторе. На Союзівці було 15 учасників а в Чикаго 13 учасників. Закінчення правдоподібно буде в листопаді 1992р.
3. На жаль цього літа не відбудеться Вишкіл на Ступінь Новацького/-ої Впорядника/-ці через брак кваліфікованих інструкторів через ЮГІМЗ.
4. Для перевірки точности картотеки вишколів вислано запитник до всіх діючих виховників УПН. Вислано 107 запитників а одержано 34 відповідей на підставі яких справлено картотеку. До тих виховників, які відбули вишкіл на ступінь впорядника УПН але які не мають ступеня вислано коротку пригадку і анкету, яку повинні повернути, щоб їм можна було признати ступінь впорядника.

Пригадую, що надання ступеня не є автоматичне після відбуття вишколу та праці з новацтвом але конечно вислати до КПС евіденцію з праці з новацтвом в станиці або на таборах.

С К О Б !

ст.пл. Аскольд Винників. ОХ
Діловод новацького вишколу

ВІСТІ З КАНАДИ

25

ЗВІТ РЕФЕРЕНТА УПН
від 1-го лютого, 1990р. до 31-го січня, 1992р.

I. Чисельний Стан УПН.

(а) УПН-ів	Рій/Гніздо	Стан 1990	Стан 1992
Станиця			
Вінніпег	ч. 1. „Лісові Звірі”	37	31
Гамільтон	рій „Тигри”	8	3
Едмонтон	ч. IX. „Лісове Царство”	20	23
Калгарі	нема відомостей		
Монреаль	ч. 3. „Хлопці Зеленого Бору”	9	16
Оттава	рій „Пантери”, „Тигри”	13	рій Тигри 11
Ст. Кетеринс	рої „Вовки” 1,2	22	17
Торонто	ч. 5 „Мні Лицарі” ч. 7 „Карпатські Звірі”	43 35	54 43
Разом		187 + Калгарі	198 + Калгарі

(б) УПН-ок.	гніздо	Стан 1990	Стан 1992
Станиця			
Вінніпег	ч. 8. „Крилаті”	25	34
Гамільтон	рій „Горобчики”	5	5
Едмонтон	ч. 6. „Працьовиті”	24	14
Калгарі	нема відомостей		
Монреаль	ч. 4. „Птамата”	15	16
Оттава	рій „Іхачки”	6	16 Іхачки, Зозульки
Ст. Кетеринс	рій „Зайчики” 1, 2	15	16 Підсніжки Барвінок
Торонто	ч. 2. „Перелетні” ч. 10. „Весняні Квіти”	47 39	85 і Весняні Кв.
Разом		176 + Калгарі	186 + Калгарі

II.

Праця по станицях.Вінніпег.

Референтка, ст. пл. Ліда Кандя координує працю між гніздом, пошукує виховників та старається втягати батьків до праці. В станиці є два гнізда, разом 65 новацтва. Також започатковано працю з пташенятами (світличку) для дітей 4-6 років. Ними опікується молодше юнацтво під час звичайних новацьких зайнять. Це добра нагода зацікавити молодше юнацтво працею в УПН.

Літом 1990р. поїхало 6 виховників на вишкіл новацьких виховників у Торонто. Крім одного всі тепер працюють з новацтвом в станиці.

Від літа 1991р. нема гніздових для обох гнізд. Референтка перебрала працю гніздових і має до помочі 4-ох батьків (учителів), які зобов'язалися допомогти з плануванням.

Гамільтон.

В станиці є два рій: рій новачок „Горобчики” має 5 членів, а рій новаків „Тигри” має 3 члени. Працю провадить пл. сен. Ірина Дика в обох роях. Відбуваються регулярні сходи і новацтво підготовляється до вмілостей. Провідниця групи відчуває брак зацікавлення батьків до пластової програми.

Монтреаль.

В станиці виявляється великий зріст членства УПН (за останні чотири роки число новацтва зросло від 10 до 32 членів). Також започатковано рій пташенят - дітей віком 3-6 років. Працею провадив ст. пл. Степан Цурковський, в обох гніздах, але через великий зріст вдалося розділити зайняття двох гнізд. Гніздо новачок провадить пл. сен. Христя Мота. Літом 1991 року пл. розв. Тарас Конанець перебрав гніздо новаків.

В червні 1991 відбувся в Монреалі денний курс для новацьких виховників. За вишкіл відповідала референт вишколу УПН і референт УПН. Було участь 15 членів станиці. Більшість учасників пізніше поїхала на новацький табір. Надіюся, що цей курс захопить тих виховників до участі у дальших вишколах.

Оттава.

В станиці координує працю в новацтві пл. сен. Надя Казимира-Дзьоба. В цій станиці число новацтва також збільшилося. Є велике число молодшого новацтва. Цього року вперше створили рій пташенят, який сходився кілька разів у рамках родинних зайнять, або на гніздових сходинах. Планується відбути сходи раз на місяць, аж поки діти вступають до новацтва.

Зайняття відбуваються регулярно. Діти приготовляються до проб і вмілостей. Часто відбуваються спільні родинні зайняття де діти мають нагоду заізнатися з другими членами пластової родини.

Едмонтон.

В станиці - два гнізда: „Лісове Царство” має 13 новаків, а

„Працьовиті” має 14 новачок. Через брак виховників, гніздові також працюють, як виховники. Було бажання творити рій пташенят при станиці, але не вдалося через брак виховників. Виглядає, що на другий рік буде великий приплив до новацтва (около 20 дітей), і буде критична ситуація з виховниками. Тепер провадять працю батьки-пластуни та УСП.

Ст. Кетеринс.

В станиці - два рої новаків і два рої новачок. Працюю провадять батьки-пластуни і дві сестрички з УСП. Сходини відбуваються два рази на місяць а програма точно опрацьована. Окрім цього новацтво бере участь у різних станичних та громадських імпрезах. Діти брали участь у таборах в Монреалі, Боффало та в Альберті. Велике число плянує їхати на новацький табір під час ЮМПЗ в ЗСА, літом 1992.

Торонто.

В станиці великі гнізда і координують працю референти: УПН-ів-пл. сен. Христя Колос; УПН-ок - пл. сен. Марта Фіголь. Референти старанься включити батьків до підготовки та переведення різних зайнятть, інформують батьків про зайнятття новацтва через регулярні інформативні летючки.

Цього року провід видав книжечку „Новацтво”, яку розіслано всім Батькам. В ній подано календар новацьких зайнятть, правила поведінки та план праці на рік.

Всі рої мають виховника і більшість відбула новацький вишкіл. В хлоп'ячих частинах гніздами провадять батьки-пластуни. У новачок, одна гніздова відійшла і сестричка в гнізді перебрала цю функцію і тепер має подвійний пост.

Сходини відбуваються регулярно, що тижня, в одностроях. Новацтво приготавляється до проб і вмілостей.

III.

Табори.

Монтреаль.

- 1990 - двотижневий мішаний табір „Срібний Гриб”
- комендант пл. сен. Орест Дідух
- тема табору була пов'язана з казкою (фантазія)
- взяло участь 37 дітей (Монт. 20, Оттава 10)

- 1991 - двотижневий мішаний табір „Слідами Предків”
- комендант пл. сен. Орест Дідух
- тема табору була пов'язана з відзначенням 100-ліття укр. поселення в Канаді
- брало участь 56 дітей (Монт. 24, Ст. Кет. 6, Отт. 25, Тор. 1)
- В провіді було 15 виховників. Під час табору також допомогало молодше юнацтво.

Табір відбувся з великим успіхом. на початку табору кожний новак/новачка отримали паспорт і квиток на корабель, щоб „їхати до Канади”. Різні зайнятття під час табору дали дітям нагоду краще зрозуміти життя перших українських поселенців.

Вінніпег.

- 1990 - двотижневий мішаний табір „За скарбом акули”
 - комендант ст. пл. Адріян Гавалешка
 - число учасників - 40
- 1991 - двотижневий мішаний табір „Золотий Слід”
 - комендантка - ст. пл. маруся Борис
 - число учасників - 44 (з тих 15 приїхали з Едмонтону і

Калгері)

Едмонтон.

- 1990 - 10-денний мішаний табір „Княжа Слава”
 - комендантка пл. сен. Люба Білаш
 - брало участь 25 дітей (2 з Калгері)
 Табір базований на вмілості Княжий Дружинник; тема була загально історична і пластово-практична.
- 1991 - мішаний табір до теми 100-ліття поселення укр. в Канаді.
 - комендантка пл. сен. Галя Яременко
 - брало участь 28 дітей з Едмонтону і Калгері.

Торонто.Табори новаків.

- 1990 - двотижневий табір „Стрілецька Слава”
 - комендант пл. сен. Олесь Сливинський
 - брало участь 62 новаків
 Тема стрілецька, почалася від першого дня табору, коли діти одержали перший лист від духа стрільця. Різноманітні зайняття цікавили дітей і вони любили бавитися стрілецькими одностроями, крісами і гарматами.

- 1991 - двотижневий табір „За Слідами Предків”
 - коменданти: пл. сен. Богдан Колос, Борис Гуль, Орест Гарас
 - брало участь 54 новаків
 Тема табору була зв'язана з відзначенням 100-ліття поселення укр. у Канаді. На початку табору кожний новак одержав пашпорт, який він носив при однострою. В проводі чергувалися три коменданти. Це витворювало труднощі в тягlosti програми. В булаву табору входило трьох виховників з України. Їхня присутність причинилась до піднесення рівня української мови на таборі.

Табори новачок.

- 1990 - двотижневий табір „Наш Еколюб”
 - комендантка пл. сен. Богдана Арнодон
 - брало участь 86 новачок
 До теми табору провід „створив” таборову вмілість „Еколюб”. Старші новачки мали нагоду таборувати окремо кілька днів для виконання вмілості „таборовичка”.

- 1991 - двотижневий табір „Перша Хвиля”
 - комендантка пл. сен. Марта Фіголь

- число новачок між 51 і 61 (через доїзди і виїзди)

Тема табору була „перша хвиля” українських поселенців у Канаді. Таборова вмільсть - „Сторож Рідного Вогнища”. Різноманітні і практичні зайняття дали дітям нагоду краще зрозуміти щоденне життя поселенців. Новачки робили мармоляду, свічки, квасили огірки і садили городи.

Провід і новацтво користувалися таборовою бібліотекою де знаходили не лише книжки, але і мовні і тихі гри (хрестиківки, шукання слів, і.т.д.)

* Перед таборами (1990, 1991) відбулися підготовчі дошкили для братчиків і сестричок. Дошкалами провадила пл. сен. Оксана Винницька. Коменданти таборів уважають, що такі дошкили конечні і корисні для виховників.

IV. Вишколи. (дивись звіт реф. Вишколів УПН)

- Вишкіл Новацьких Виховників - серпень 1990 р. (Торонто)
- Дводенний підготовчий курс для новацьких виховників - червень 1991 (Монтреаль)
- Плянується вишкіл гніздових на Пластовій Січі - травень 1992

У. Контакт з тереном.

- телефонічний контакт з гніздовими/референтами
- листки в Пл. Віснику
- відвідини станиць - Монтреаль (підготовчий курс - червень 1991), Торонто (свѣта, табори, семінар батьків)
- З'їзд Гніздових - лютий 1991
- Вишкіл Новацьких Виховників - серпень 1990.

Щира подѣка всім референтам, комендантам, гніздовим, братчикам і сестричкам за їх вклад у виховну працю з новацтвом.

ГОТУЙСЬ!

пл. сен. Христя Желтвай, ЛМ
реф. УПН

ВІСТІ З УКРАЇНИ

61

РАДА ОРЛИНОГО ВОГНЮ (ВПОРЯДНИКІВ)

ВІДБУДЕТЬСЯ У ЛЬВОВІ, 22 - 28 ЛИСТОПАДА 1992

РАДА ОРЛИНОГО ВОГНЮ (ГНІЗДОВИХ)

ВІДБУДЕТЬСЯ ТАМ ЖЕ, 29 ЛИСТОПАДА - 3 ГРУДНЯ 1992

ЗГОЛОШЕННЯ: УКРАЇНА
290017 ЛЬВІВ
ВУЛ ВАХНЯНИНА 29
КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА

Телефон: (0322) 75-27-30.

ЮВІЛЕЙНА МІЖКРАЙОВА ПЛАСТОВА ЗУСТРІЧ - 93

ВІДБУДЕТЬСЯ В УКРАЇНІ
23. VII - 10. VIII. 1993

СЛІДКУЙТЕ ЗА ДАЛЬШИМИ ІНФОРМАЦІЯМИ!

ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ

Листи для Мудрої Сороки слати на адресу Редакції /див.: II стор. обкладинки/ з допискою: "Для Сороки".

ДОРОГА СОРОКО!

Чи сестрички на збірці мають стояти позаду новачок?
Непевна

ДОРОГА НЕПЕВНА!

Сестрички і братчики завжди стоять поряд з новацтвом у новацькому крузі, як повноправні його члени, а не зі-зовні, як сторожі. Сорока

Ж Ж Ж

ДОРОГА СОРОКО!

Чи це правда, що цього року був уже новацький табір у Словаччині?
Ігор

ДОРОГИЙ ІГОРЕ!

Минулого літа відбувся пластовий табір у селі Микова, на Словаччині, для новацтва і юнацтва. Новацьку програму помагали переводити сестр. Адріянна і бр. Юрій Слижі, зі ЗСА. Також відвідали табір пластові провідники з Польщі.
Сорока

Ж . Ж Ж

ДОРОГА СОРОКО!

Чому співаємо: "карі очі, мов терен"? Я був на тереновій грі й увесь терен був зелений - трави, дерева, - все! Панунцю

ДОРОГИЙ ПАНУНЦЮ!

Це не такий терен. У пісні мова про рослину, що зветься терен звичайний (*Prunus spinosa*), якої плід - куляста або округлоконічна соковита чорна, з восковою поволокою кістянка. Сорока

Ж Ж Ж

ДОРОГА СОРОКО!

На ЮМПЗ-92 одні дівчата носили спіднички до кісток, інші - до половини стегна, а в більшості десь між одним і другим. Я і мій побратим Юрко побилися об заклад. Він каже що пластова спідничка має бути "міні", а я - що має бути до половини між коліном і черевиком. Хто з нас правий? Богдан

ДОРОГИЙ БОГДАНЕ!

Довжину пластової спіднички визначає кожна крайова пластова старшина, відповідно до обставин у своїй країні. Рекомендують, щоб спідничка не була коротша ніж ширина долоні вище коліна і не довша, ніж ширина долоні нижче коліна. Сорока

З М І С Т

ВІД РЕДАКЦІІ.....	1
ДОКУМЕНТИ НАШИХ ДНІВ: 103-тя Рада Орлиного Вогню.....	2
МУДРІСТЬ СІРИХ ОРЛІВ: Чергування й Книговедення в Таборі - Сірий Орел Надя.....	5
ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТВУ?: Про Цифри і Числа.....	6
МАЙСТРУЄМО: - Сірий Орел Денис Пташка на Ялинку.....	8
Пташка з Паперу.....	9
Тотем Роя і Гнізда з Назвою Квітів.....	10
ДІТИ СПІВАЮТЬ Марш Новаків.....	11
Ой, там при Долині.....	12
Ой Впав Стрілець.....	12
У Лісі Літом.....	12
Гірняк на Поділлі.....	12
Ой Хто, Хто Миколая Любить.....	13
ІГРОВИЙ КУТОК Жмурки.....	14
Петре, де Ти?.....	14
Деркач.....	14
Пташник.....	15
Кіт та Миш.....	15
Яструб та Квочка.....	16
Послідня Пара.....	16
Третяк.....	16
САМОДІЯЛЬНА ГРА: Магічні Стінописи - Роман Мариняк.....	17
ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА - А. П. Коваль "Ходить Гарбуз по Городу, Питається Свого Роду...".....	20
"Ростить, Ростить, Огірочки, в Чотири Листочки".....	22
РОЗГАДАЙТЕ?.....	23
ПРИКАЗКИ.....	23
ВІСТІ ЗІ ЗСА.....	24
ВІСТІ З КАНАДИ.....	25
ВІСТІ З НІМЕЧЧИНИ.....	30
ВІСТІ З УКРАЇНИ.....	31
ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ.....	32

%%%%%%%%%

ПОЖЕРТВИ НА ФОНД "ВОГНЮ ОРЛИНОЇ РАДИ

Пл. сен. Яро Гладкий

- 100 дол.

Щиро дякуємо!